

меннику, поету, вченому, філософу І. Франку, який певний час проживав у Відні, тут написав наукову дисертацію та захистив її у Віденському університеті. Про зв'язок цієї церкви з Україною свідчить настінна ікона на хорах «Хрещення Русі-України в 988 р.», навпроти неї «Визволення Відня від турків в 1683 р. – «козаки в складі війська Я. Собеського», виконані в неовізантійському стилі з українськими художніми елементами. На видному місці знаходяться дошки: А) З місцями битв першої світової війни, участі в ній українців. Б) Дошка пам'яті загиблим під час другої світової війни. В) Дошка пам'яті визвольних змагань в Україні 1918–1928 рр. Г) Меморіальна дошка В. Вишиваному 1895–1948 рр.

Основна мета нашої короткої подорожі стежками Г. С. Сковороди у Відні та інформація, яку ми отримали, думаю, доводить, що Україна та українці мали та мають міцні історичні зв'язки, які пролягають через століття, а українська ментальність, культура та наука мають європейський характер, є складовою європейської цивілізації та європейської культури. І сьогодні, в умовах кривавої війни з Росією, ми залишаємося європейським народом, європейською країною, а всі намагання ворога втягнути нас в московсько-азійський простір, московсько-азійську цивілізацію приречені. Україна буде залишатися сама собою – європейською державою.

УДК 141.1(477)

Ганна Прідиба,

викладач-методист

Київського фахового медичного коледжу №3

ТВОРЕЦЬ УКРАЇНСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Григорій Савич Сковорода мав козацьке коріння. Сім'я Сковороди належала до козаків-землеробів. Як виходець із козацького роду він прагнув до свободи, особистісного завоювання світу, що було типовим для менталітету українців. Г. Сковорода жив у XVIII столітті, яке було наповнене негативними подіями для Української держави: репресіями проти українських козаків, знищенням автономії гетьманщини. Можливо це стало поштовхом до внутрішньої непокори, бажанням Григорія за будь-яку ціну залишитись вільним як духовно, так і фізично. Він відмовився служити при дворі імператриці, зробити власну кар'єру в Києво-Могилянській академії, відмовився прийняти чернечий

сан. Сковорода намагався уникнути спокус, він тікав від світу, який намагався його спіймати. Григорій зумів зберегти той скарб, який цінував найбільше – свободу.

У вірші «De Libertate» він пише, що свобода цінніша за золото:

«Что то за волность?

Добро в ней какое?

Ины говорятъ,

Будто золотое.

Ах! не златое:

Если сравниатъ злато

Против волности еще оно блато...» [1, с. 91].

У своїх творах Григорій Савич оспівував природу України, її людей, висміював панів, найвищою цінністю вважав людину та її волю. Свобода – найвище благо суспільства та багатство людини, тільки вільна людина може почувати себе щасливою. Найбільшою радістю для людини є її свобода. Григорій Савич стверджує, що все людське життя повинна тривати боротьба за свободу. Сковорода і для свого часу, і для сучасності є яскравим виразником національного духу.

6 травня 2022 р. вночі рашистська ракета зруйнувала приміщення Національного музею Г. С. Сковороди. Зруйнований музей і яблуневий сад довкола. Яблуня – це один із найулюбленіших образів Сковороди. Дерево та його тінь – концепція «видимої» та «невидимої» природи. Рашисти прийшли сюди за тим, щоб знищити все, що пов'язано з Україною, її культурою. Філософ тлумачив свободу як характерний для мудрої людини душевний спокій. Сковорода з'явився, щоб показати людям, що треба залишатися людиною, займатися освітою, розвивати себе як особистість. Вони хотіли спіймати нашого українського Сократа, але все одно не спіймали. Рани гояться, пам'ять залишиться, знання примножаться. Все буде Україна!

Ти народився у сім'ї козачій.

Філософ, вчитель, музикант, поет.

Твій скарб в торбинці за плечима.

Сопілка, Біблія та хліба буханець.

Ти мандрував стежками України

Писав байки, дітей навчав.

Для України ти відкрив Європу:

Угорщину, Словаччину, Шарошпатак, Токай

І знову ти прибув на Батьківщину,

Для того, щоб закінчити свій шлях,

Ще раз подихати повітрям України,

Зануритись у яблуневий сад.
Послухати пташок, зіграти на сопілці,
Під старезним дубом відпочить,
І залишитись тут у цій землі українській,
Щоб для нащадків залишити слід
І ось весна, дві тищі двадцять другий,
Та ти вцілів, бо тебе не спіймати!
Чи може хтось цього не зрозумів?
І хай цвітуть сади, нехай пташки щебечуть
І знову прозвучить «De Libertate»
Святую вольність не спіймать!

Список використаних джерел

1. Сковорода Г. Повне зібрання творів : у 2 т. / [редкол.: В. І. Шинкарук (голова) ; вступ. ст. В. Шинкарука та І. І. Іванько] ; Ін-т філософії АН УРСР. Київ : Наук. думка, 1973. Т. 1. 531 с.

УДК 101.9:7](477)

Людмила Рінгіс,
*провідний бібліотекар
Наукової бібліотеки імені М. В. Довнар-Запольського
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана,
голова правління клубу «Дорогами до прекрасного»*

ВДРУГЕ ВІДКРИТИЙ У США ПАМ'ЯТНИК ГРИГОРІЮ СКОВОРОДІ

З прадавен існує традиція вшановувати видатних особистостей засобами скульптури, мистецтва ліплення й висікання, творців об'ємного зображення. Нас вражає, коли відтворений образ немов живий. Скульптура змушує замислитися: камінь перетворився на людину чи людина перетворилась у камінь. Пам'ятники – завжди відкрита поглядам людей книга історії. І це дійсно так. Недарма ж скульптура – одне з найдавніших мистецтв, що по своїй природі звернено і до минулого, і до теперішнього, і до майбутнього. Пам'ятники передають дихання епохи і віддзеркалюють суспільство, яким створені. Встановлення пам'ятників конкретним постатям історії та культури – це визначення символів національної та політичної ідентичності країни.